

Ura- ja rekryointipalvelut

Uraseurantaraportti 2009 - 2014

Tanja Makkonen

Uraseurantaraportti 2009 - 2014

Tanja Makkonen

Aalto-yliopiston julkaisusarja
KAUPPA + TALOUS 6/2015

© Tanja Makkonen

ISBN 978-952-60-6276-1 (pdf)

ISSN-L 1799-4799

ISSN 1799-4799 (painettu)

ISSN 1799-4802 (pdf)

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-60-6276-1>

http://biz.aalto.fi/fi/studies/career_prospects/placement/

Unigrafia Oy
Helsinki 2015

Tekijä

Tanja Makkonen

Julkaisun nimi

Uraseurantaraportti 2009 - 2014

Julkaisija Kauppakorkeakoulu**Yksikkö** Ura- ja rekrytointipalvelut**Sarja** Aalto-yliopiston julkaisusarja KAUPPA + TALOUS 6/2015**Tutkimusala** Uraseurantatutkimus**Tiivistelmä**

Kauppakorkeakoulusta valmistuneet työllistyvät hyvin. Vuonna 2009 valmistuneista maistereista 75 % oli työssä valmistumishetkellä ja työttömänä työnhakijana oli 18 %. Työttömänä valmistumishetkellä olleet aloittivat työn keskimäärin noin kuuden kuukauden kuluttua valmistumisesta. Kyselyhetkellä vuonna 2014 työsuhteessa oli 93 % vastaajista ja työttömänä oli ainoastaan 1 % vastaajista.

Yksityinen sektori ja suuremmat yritykset vetävät kauppatieteilijöitä puoleensa. Valtaosa (84 %) vastanneista aloitti työuransa yksityisten yritysten tai valtionyhtiöiden palveluksessa. 56 % ilmoitti ensimmäiseksi työnantajakseen yli 249 henkeä työllistävän yrityksen tai valtionyhtiön. Vastaajista 14 % työskenteli valmistumishetkellä alle 50 hengen yrityksessä. Viiden vuoden uran jälkeen yksityinen sektori työllisti 87 % vastaajista, suuret yritykset 61 % ja pienet yritykset 9 %. Yrittäjänä toimi sekä valmistumishetkellä että viiden vuoden kuluttua 3 % vastaajista.

Valtaosa valmistuneista oli työllistynyt pk-seudulle, mutta kauppatieteilijät olivat suunnanneet töihin myös ulkomaille. Valmistumishetkellä ulkomailta oli töissä 8 % ja viiden vuoden kuluttua jo 14 %.

Yleisimmät tehtävät valmistumishetkellä olivat rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät (35 %). Viiden vuoden uran jälkeen rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät (29 %), johto- ja esimiestehtävät (16 %), markkinoinnin ja myynnin tehtävät (16 %), hallinto-, suunnittelu- tai kehitystehtävät (12 %) ja konsultoinnin ja koulutuksen tehtävät (12 %) olivat yleisimpiä tehtäviä.

Kauppatieteiden maisterit kokivat toimivansa kyselyhetkellä vuonna 2014 monipuolisissa tehtävissä, jotka mahdollistavat osaamisen kehittämisen. Tehtävien koettiin myös tarjoavan sopivasti haasteita. Vastaajista suuri osa koki, että on tavoitteidensa mukaisella työuralla ja yliopistossa opittuja asioita hyödynnettiin runsaasti nykyisessä työssä. Tehtävänimikkeiden perusteella tarkasteltuna noin 90 % vastanneista oli viiden vuoden aikana edennyt urallaan.

Kyselyyn vastanneiden keskiarvopalkka vuoden 2014 syksyllä oli 5037 €/kk ja mediaanipalkka 4666 €/kk.

Valmistuneet ovat hyvin tyytyväisiä suorittamaansa kauppatieteiden maisterin tutkintoon työuran kannalta. KTM-tutkintoa pidettiin valtaosan vastaajista mielestä hyvänä ja arvostettuna koulutuksena, joka mahdollistaa laajalti erilaisissa tehtävissä toimimisen. Helsingin kauppakorkeakoulua myös pidettiin arvostettuna ja tunnettuna yliopistona, ja sieltä valmistuneelle tutkinnon koettiin avaavan monia ovia valmistumisen jälkeen.

Vastaajien mielestä yliopisto-opiskelu kehitti hyvin varsinkin englannin kielen viestintätaitoja, ryhmätyö- ym. sosiaalisia taitoja, yritystoiminnan perusteiden tuntemusta, suomen kielen viestintätaitoja, oman alan teoreettista osaamista, tiedonhankintataitoja ja analyyttisen systemaattisen ajattelun taitoja. Kriittiset kommentit koskivat lähinnä toiveita käytännönläheisyyden lisäämisestä opintoihin.

Avainsanat uraseuranta, työllistyminen, sijoittumisseuranta, sijoittuminen

ISBN (painettu)**ISBN (pdf)** 978-952-60-6276-1**ISSN-L** 1799-4799**ISSN (painettu)** 1799-4799**ISSN (pdf)** 1799-4802**Julkaisupaikka** Helsinki**Painopaikka** Helsinki**Vuosi** 2015**Sivumäärä** 28**urn** <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-60-6276-1>

Sisällysluettelo

1 Tutkimus ja sen toteutus	2
1.1 Taustaa	2
1.2 Uraseurannan tavoitteet	2
1.3 Tutkimuksen toteutus	2
1.4 Vastajat	2
1.5 Raportin rakenne	4
2 Tilanne valmistumishetkellä vuonna 2009	5
2.1 Valmistuneiden työmarkkinatilanne	5
2.2 Ensimmäisen työpaikan työsuhteen luonne	5
2.3 Ensimmäinen päätyönantajasektori	5
2.4 Ensimmäisen päätyön sijainti	6
2.5 Ensimmäisen päätyön tehtävien luonne	6
2.6 Ensimmäisen työn ja koulutuksen vastaavuus	8
3 Tilanne kyselyhetkellä syksyllä 2014	9
3.1 Työmarkkinatilanne kyselyhetkellä	9
3.2 Työnantajasektori kyselyhetkellä	10
3.3 Työn luonne kyselyhetkellä	10
3.4 Työn ja koulutuksen vastaavuus	12
3.5 Työpaikan sijainti kyselyhetkellä	13
3.6 Kauppatieteilijöiden palkkakehitys	13
3.6.1 Palkkatilanne kyselyhetkellä	13
3.6.2 Palkkojen kehitys valmistumisvuosittain	14
3.6.3 Palkat sukupuolittain	15
3.7 Tyytyväisyys nykyiseen työhön	16
3.8 Kielten käyttö nykyisessä työssä	16
4 Työuran ensimmäiset viisi vuotta	17
4.1 Kouluttautuminen KTM-tutkinnon jälkeen	17
4.2 Koulutusta vastaava työssäoloaika	17
4.3 Työttömyyskokemukset	18
4.4 Työnantajien ja työsuhteiden määrä	19
5 Tehtävät muuttuvat uran edetessä	20
6 Työn vaatimukset ja koulutuksen antamat valmiudet	21
6.1 Tyytyväisyys tutkintoon työuran kannalta	21
6.2 Tyytyväisyys opintojen sisältöön ja opetuksen laatuun	21
6.3 Yliopistokoulutuksen merkitys	22
6.3.1 Mitä taitoja yliopisto-opiskelu kehitti	22
6.3.2 Mitä taitoja tarvittiin nykyisessä työssä	24
6.3.3 Tietotaito-osa-alueiden merkitys työssä ja kehitys yliopisto-opiskelussa	26

1 Tutkimus ja sen toteutus

1.1 Taustaa

Akateemisten ura- ja rekryointipalveluiden Aarresaari-verkosto seuraa tiiviisti akateemisten sijoittumista työelämään. Uraseurantatutkimus on Aarresaari-verkoston kehittämä tutkimusmalli, jolla karotetaan korkeakoulutettujen työuria viisi vuotta valmistumisen jälkeen. Valtakunnallisen uraseurannan avulla hankitaan tietoa työmarkkinoille sijoittumisen laadusta ja tarkoituksenmukaisuudesta.

Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu on ollut mukana jo kuuden uraseurantatutkimuksen toteutuksessa vuodesta 2001 lähtien. Ensimmäinen Aarresaari-verkoston yhteinen uraseurantakysely toteutettiin v. 2005. Uraseuranta ja raportointia koordinoi Kauppakorkeakoululla ura- ja rekryointipalvelut. Tilastoaineiston raakadatan on tallentanut ja käsitellyt keskitetysti Tampereen yliopiston tilastotieteen laitos.

Tässä raportissa käsitellään ainoastaan Helsingin kauppakorkeakoulusta (1.1.2010 alkaen Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu) valmistuneiden maistereiden työllistymistä ja uraseuranta.

1.2 Uraseurannan tavoitteet

Tämän uraseurantatutkimuksen tavoitteena on kertoa, miten Helsingin kauppakorkeakoulusta vuonna 2009 valmistuneet ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet maisterit ovat sijoittuneet työelämään. Sijoittumista arvioidaan sekä työllisyystilanteen että työllistymisen laadun näkökulmasta, eli tarkastelussa ovat mukana myös työpaikkojen laadulliset tekijät, kuten toimiala, asema organisaatiossa, työnantajataho sekä työn ja tutkintojen vastaavuus. Mukana on myös yliopistopintoihin liittyvän palautteen arviointi.

Tutkimuksesta saatuja tuloksia tarkastellaan tässä raportissa kaikkien vastaajien näkökulmasta ja osin sukupuolittain sekä verrattuna aiempien vuosikurssien vastauksiin.

1.3 Tutkimuksen toteutus

Uraseuranta toteutettiin postikyselynä, jonka rinnalla käytettiin myös verkkokyselyä. Kyselylomake on kehitetty yliopistojen yhteistyönä.

Ura- ja rekryointipalvelut keräsi Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulun opiskelijarekisteristä ne opiskelijat, jotka olivat valmistuneet kauppatieteiden maisteriksi vuoden 2009 aikana. Näiden valmistuneiden osoitteet selvitettiin väestörekisteristä ja heille lähetettiin kyselylomake syyskuussa 2014 ja muistutus kyselystä myöhemmin syksyllä 2014. Lisäksi niille ei-vastanneille, jotka löytyivät Aalto-yliopiston alumnitietokannasta, lähetettiin myös toinen muistutus sähköpostitse.

Kyselyyn saattoi vastata myös internetin kautta ja tästä mahdollisuudesta kerrottiin saatekirjeessä.

Osa vastauksista oli puutteellisia, mikä selittää vastaajamäärien vaihtelun eri kysymyksissä.

1.4 Vastaajat

Vuonna 2009 Kauppakorkeakoulusta valmistui 205 kauppatieteiden maisteria. Kysely lähetettiin 200 maisterille sekä kotimaahan että ulkomaille. Luku on 98 % valmistuneista. Kyselyn ulkopuolelle jäi 5 henkilöä mm. puuttuvien osoitetietojen vuoksi. Kyselyyn vastasi 80 valmistunutta eli vastausprosentiksi kaikista tutkinnon suorittaneista muodostui 39 %. Vastausprosentti kyselyn saaneista on 40 %, eli vastausprosentti nousi hieman edellisestä.

Internetissä vastanneiden osuus on kasvanut huomattavasti kyselystä toiseen. Vuonna 2007 kyselyyn vastasi netissä n. 20 %, vuonna 2008 noin 45 %, syksyllä 2010 noin 63 %, syksyllä 2012 jo 68 % ja nyt syksyllä 2014 n. 71 %.

Valmistumisvuosi	Tutkinnon suorittaneita	Kyselyn saaneita	Vastanneiden lkm	Vastaus% kyselyn saaneista	Vastaus% tutkinnon suorittaneista
2009	205	200 (98 %)	80	40,0 %	39,0 %
2007	388	342 (88 %)	133	38,9 %	34,3 %
2005	379	362 (96 %)	134	37,0 %	35,4 %
2003	378	286 (76 %)	129	45,1 %	34,1 %
2002	360	337 (94 %)	140	41,5 %	38,9 %
2001	320	288 (90 %)	157	54,5 %	49,1 %

Vuonna 2014 uraseurantakyselyyn vastanneista naisia oli 45 (56 %) ja miehiä 35 (44 %). Vastaajista 70 % oli valmistuessaan 25–29 -vuotiaita keski-ään ollessa 28,0 vuotta. 86 % oli valmistunut alle 30-vuotiaana ja 16 % alle 25-vuotiaana. 9 % vastanneista valmistui 35-vuotiaana tai sitä vanhempana.

Kansalaisuudeltaan 99 % vastaajista oli suomalaisia.

Laskentatoimi, International Business, rahoitus ja markkinointi käsittivät reilusti yli puolet vastanneista. Alla olevassa taulukossa näkyvät vastaajien ilmoittamat koulutusohjelmat.

Vastaajien koulutusohjelma

	Lkm	%
Laskentatoimi	24	30
International Business	10	13
Finance	9	11
Markkinointi	8	10
Taloustiede	7	9
International Business Communication	6	8
Johtaminen	4	5
Yritysjuridiikka	4	5
Talouselämän viestintä	3	4
Yrittäjyys	2	3
Business Technology	1	1
Information and Service Management	1	1
Logistiikka ja palvelutalous	1	1
Yht.	80	100

Sukupuolittain tarkasteltuna vastanneet jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti. Sekä miehistä että naisista eniten vastaajia oli laskentatoimea pääaineenaan lukeneista.

Vastaajien sukupuoli		
%	Mies	Nainen
Business Technology	3	0
Finance	23	2
Information and Service Management	3	0
International Business	9	16
International Business Communication	3	11
Johtaminen	3	7
Laskentatoimi	31	29
Logistiikka ja palvelutalous	3	0
Markkinointi	6	13
Talouselämän viestintä	0	7
Taloustiede	11	7
Yrittäjyys	3	2
Yritys juridiikka	3	7
Yhteensä	100	100
LKM	35	45

1.5 Raportin rakenne

Raportissa käsitellään ensin vastaajien työtilannetta valmistumishetkellä vuonna 2009, jonka jälkeen raportti kuvaa vastaajien työtilannetta vastaushetkellä eli viis vuotta valmistumisesta vuoden 2014 syksyllä. Tämän jälkeen raportti kuvaa työuran ensimmäistä viittä vuotta sekä muutoksia vastaajien tilanteessa, mm. urakehitystä ja mahdollisia erityispiirteitä. Viimeisessä osassa kuvataan työn vaatavuutta ja koulutuksen antamia valmiuksia sekä tyytyväisyyttä tutkintoon työuran kannalta ja tyytyväisyyttä opintojen sisältöön ja opetuksen laatuun.

2 Tilanne valmistumishetkellä vuonna 2009

2.1 Valmistuneiden työmarkkinatilanne

Valmistumishetkellä (vuonna 2009) 75 % vastaajista oli jo työssä. Loput olivat ilman työtä (18 %), olivat työvoiman ulkopuolella (5 %), työskentelivät apurahalla (1 %) tai jokin muu syy vaikutti tilanteeseen (1 %). Muuta tilannetta selitettiin sillä, että työpaikka oli sovittu alkamaan vähän myöhemmin. Alla olevassa taulukossa näkyvät työmarkkinatilanteen tiedot valmistumisvuosittain.

Työmarkkinatilanne valmistumishetkellä valmistumisvuosittain

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007	v. 2009
Työssä	77	75	78	70	82	75
Työtön työnhakija	10	15	12	16	6	18
Työelämän ulkopuolella (esim. perhevapaa, päätoiminen opiskelu)	11	6	5	14	9	5
Työskentely apurahalla	0	0	1	0	0	1
Muu tilanne	1	4	3	1	3	1
Yht.	100	100	100	100	100	100
N	157	136	129	133	133	80

Sukupuolittain tarkasteltuna naisten ja miesten välillä oli joitakin eroja. Naisista työttömänä valmistumishetkellä oli 27 % kun miehistä vain 6 %. Työssä valmistumishetkellä oli miehistä 89 % ja naisista 64 %. Työvoiman ulkopuolella oli naisista 9 % ja miesvastaajista ei kukaan.

Työssäkävijöiden määrä laski vuonna 2007 valmistuneisiin verrattuna 7 prosenttiyksikköä. Valmistumishetkellä työttömänä olevien määrä oli kasvanut selkeästi vuonna 2007 valmistuneisiin verrattuna.

2.2 Ensimmäisen työpaikan työsuhteen luonne

63 %:lla vastanneista oli valmistumisen jälkeinen ensimmäinen työpaikka vakituinen kokopäivätyö. Määräaikaisten kokopäivätyöiden osuus oli kasvanut 6 prosenttiyksikköä vuonna 2007 valmistuneista.

Ensimmäisen työpaikan työsuhteen luonne

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007	v. 2009
Vakituinen kokopäivätyö	74	65	58	64	72	63
Määräaikainen kokopäivätyö	21	28	34	29	22	28
Osa-aikatyö	3	4	5	2	3	5
Itsenäinen yrittäjä/ ammatinharjoittaja/ freelancer	1	2	2	3	2	4
Työllistetty/ työharjoittelu	1	1	2	2	1	0
Yht.	100	100	100	100	100	100
N	155	137	129	132	133	79

Vuonna 2009 valmistuneista ensimmäisessä työpaikassaan osa-aikaisesti työskenteli 5 % ja itsenäisenä yrittäjänä tai freelancerina 4 %.

2.3 Ensimmäinen päätyönantajasektori

Valtaosa (84 %) vastanneista aloitti työuransa yksityisten yritysten tai valtionyhtiöiden palveluksessa. Suuremmat yritykset vetävät kauppatieteilijöitä puoleensa: 56 % ilmoitti ensimmäiseksi työnantajakseen ison yli 249 henkeä työllistävän yrityksen tai valtionyhtiön. Vastaajista 14 % työskenteli

pk-sektorilla ja 14 % pienessä alle 50 hengen yrityksessä. Valtiosektorilla työuransa alussa työskenteli 6 %, yliopistossa 3 %, järjestöissä 3 % ja kunnissa 1 %. Oma yritys tai toiminimi oli 3 %:lla.

Naisten ja miesten välillä oli joitakin eroja ensimmäisen työnantajasektorin suhteen, esim. naisvas-
taajat olivat enemmän työssä pienissä yrityksissä kun taas miehet enemmän isoissa. Yrittäjät olivat kaikki miehiä.

Ensimmäinen päätyönantaja sukupuolittain

%	Mies	Nainen
Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, yli 249 työntekijää	63	50
Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, alle 250 ja yli 49 työntekijää	14	14
Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, alle 50 työntekijää	6	20
Kunta, kuntayhtymä, kuntien liikelaitos (esim. sairaanhoito- piiri)	0	2
Ammattikorkeakoulu	0	0
Valtio, valtion liikelaitos	3	9
Yliopisto	3	2
Järjestö, seurakunta, säätiö tai vastaava, itsenäinen julkisoi- keudellinen laitos tai yhteisö	6	0
Oma yritys, vastaanotto, toiminimi tms.	6	0
Muu työnantaja	0	2
Yhteensä	100	100
LKM	35	44

2.4 Ensimmäisen päätyön sijainti

Vastaajista 85 % aloitti työnsä pääkaupunkiseudulla, 8 % ulkomailla ja loput muualla Suomessa.

2.5 Ensimmäisen päätyön tehtävien luonne

Monivalintana vastattuun kysymykseen mikä kuvaa parhaiten ensimmäisen päätyön tehtävien luon-
netta eniten vastattiin selkeästi eniten rahoituksen ja taloushallinnon tehtäviin mutta myös konsul-
toinnin tai koulutuksen, markkinoinnin ja myynnin, hallinnon, suunnittelun tai kehityksen tehtäviin ja
toimistotehtäviin. Johto- ja esimiestehtävissä valmistuessaan työskenteli 5 % vastaajista. Vastaajia
työllistyi myös viestintä- ja mediatehtäviin, tutkimukseen, asiakastyöhön ja muuhun työhön.

Pääasiallisin ensimmäisen päätyön tehtävien luonne valmistumisvuosittain

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007	v. 2009
Rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät	0	26	21	31	29	35
Suunnittelu-, kehitys- tai hallintotehtävät	23	15	20	12	10	8
Markkinointi ja myynti	18	13	20	10	14	13
Konsultointi tai koulutus	17	10	11	11	15	13
Toimistotehtävät	13	4	5	8	8	13
Tutkimus	8	9	7	9	4	4
Muu työn luonne	6	7	0	5	6	4
Johto- ja esimiestehtävät	3	3	5	4	8	5
Viestintä- ja mediatyö	5	4	2	5	2	4
Asiakastyö/ potilastyö	3	4	2	2	1	3
Opetus tai kasvatus	3	2	4	2	1	0
Lainopillinen työ	1	1	3	3	2	0
Kirkollinen työ	0	1	0	0	0	0
Taiteellinen työ	0	0	0	0	0	0
Yht.	100	100	100	100	100	100
N	154	137	129	132	133	79

Vastaajat listasivat 64 erilaista tehtävänimikettä ensimmäisessä työssään. Näistä yleisimpiä olivat (enemmän kuin yhdellä vastaajalla) analyttikko, asiantuntija, business controller, controller, financial assistant, liikkeenjohdon konsultti, tilintarkastaja, tilintarkastusassistentti ja toimistosiihteeri.

Sukupuolittain katseltuna pääasiallisimman ensimmäisen päätyön tehtävien luonteessa oli jonkin verran eroja, mutta sekä nais- että miesvastaajat työllistyivät ensimmäisessä työpaikassa pääasiallisesti eniten rahoituksen ja taloushallinnon tehtäviin.

Pääasiallinen ensimmäisen päätyön tehtävien luonne vuonna 2009 sukupuolittain

%	Mies	Nainen	Yhteensä
Tutkimus	6	2	4
Opetus tai kasvatus	0	0	0
Johto- ja esimiestehtävät	6	5	5
Konsultointi tai koulutus	9	16	13
Asiakastyö/ potilastyö	3	2	3
Markkinointi ja myynti	11	14	13
Suunnittelu-, kehitys- tai hallintotehtävät	14	2	8
Viestintä- ja mediatyö	0	7	4
Toimistotehtävät	3	20	13
Taiteellinen työ	0	0	0
Lainopillinen työ	0	0	0
Kirkollinen työ	0	0	0
Rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät	43	30	35
Muu työn luonne	6	2	4
Yhteensä	100	100	100
LKM	35	44	79

Naiset työllistyivät kuitenkin selkeästi enemmän toimistotehtäviin ja myös viestinnän ja median sekä konsultoinnin tai koulutuksen tehtäviin kuin miehet. Miehillä ensimmäisen päätyön luonne sijoittui vastaavasti pääasiallisesti enemmän suunnittelu-, kehitys- ja hallintotehtäviin sekä tutkimuksen puolelle kuin naisilla. Sijoittumisessa esimiestehtäviin ei ollut merkittävää eroa (miehet 6 % ja naiset 5 %). Muu tehtävien luonne määriteltiin mm. hankintatoimeen tai IT:seen.

2.6 Ensimmäisen työn ja koulutuksen vastaavuus

Vähän alle puolella (44 %) vastaajista korkeakoulututkinto oli edellytyksenä ensimmäiseen työhön. Vastaajista 42 % koki, ettei korkeakoulututkinto ollut edellytyksenä ensimmäiseen työhön ja loput 14 % ei tiennyt. Naisten ja miesten välillä oli pieniä eroja; naisista 45 % korkeakoulututkinto oli edellytyksenä ja miehistä 43 %:lla. Korkeakoulututkinto ei ollut edellytyksenä melkein puolella miehistä (46 %) ja naisista 39 %:lla.

Yliopistossa opittuja asioita hyödynnettiin runsaasti ensimmäisessä työssä, ainoastaan 12 % sanoi (kaikki naisvastaajia), ettei voinut hyödyntää opittua työssä juuri lainkaan ja 46 % hyödynsi jonkin verran ja 42 % jatkuvasti. Naisista yliopistossa opittuja hyödynsi työssään jonkin verran tai jatkuvasti 80 % ja miehistä kaikki.

Yliopistossa opittujen asioiden hyödyntäminen ensimmäisessä työssä valmistumisvuosittain

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007	v. 2009
Ei ole voinut hyödyntää juuri lainkaan	5	5	10	5	5	12
Hyödynsi jonkin verran/ osittain	50	43	51	49	51	46
Hyödynsi jatkuvasti	45	52	39	45	44	42
Yht.	100	100	100	100	100	100
N	155	137	129	132	133	78

Kysyttäessä työn vaatavuustasoa verrattuna yliopistolliseen koulutukseen ilmeni, että työ vastasi hyvin koulutustasoa 57 % vastaajien mielestä. Samaan aikaan 4 % koki työnsä koulutukseen nähden vaativammaksi. Vaativuustasoltaan selvästi koulutustasoa alhaisemmassa työssä aloitti 14 % vuonna 2009 valmistuneista (naisista 18 % ja miehistä 9 %), 25 %:lla työn vaatavuustaso oli koulutustasoa osittain alhaisempi.

3 Tilanne kyselyhetkellä syksyllä 2014

3.1 Työmarkkinatilanne kyselyhetkellä

Kyselyyn vastanneiden työmarkkinatilanne syksyllä 2014 oli erittäin hyvä. Valtaosa (93 %) vastaajista oli kyselyhetkellä töissä (vakituudessa työsuhhteessa kokopäiväisesti oli 77 %, määräaikaisissa töissä 2 % ja perhevapaalla työsuhhteessa 14 %). Ainoastaan 1 vastaaja oli kyselyhetkellä työttömänä. Yrittäjänä toimi 1 vastaaja ja päätoimisena opiskelijana myös 1 vastaaja. Yksi vastaaja oli lisäksi perhevapaalla ilman työsuhdetta ja muu tilanne oli yhdellä vastaajalla.

Työmarkkinatilanne syksyllä 2014

	Lkm	%
Vakituinen kokopäivätyö	61	77
Vakituinen osa-aikatyö	0	0
Määräaikainen kokopäivätyö	1	1
Määräaikainen osa-aikatyö	1	1
Itsenäinen yrittäjä/ ammatinharjoittaja/ freelancer	1	1
Työllistetty/ työharjoittelu	0	0
Työtön työnhakija	1	1
Työvoimakoulutus tai vastaava	0	0
Päätoiminen opiskelu (johtaa tutkintoon tai arvosanaan)	1	1
Perhevapaa työsuhhteessa (äitiys-/ isyys-/ vanhempain-/ hoitovapaa)	11	14
Perhevapaa ilman työsuhdetta (äitiys-/ isyys-/ vanhempain-/ hoitovapaa)	1	1
Työskentely apurahalla	0	0
Muu tilanne	1	1
Yht.	79	100

Määräaikaisuudet olivat tippuneet melkein kokonaan pois valmistumishetkestä (valmistumishetkellä määräaikaisessa kokopäivätyössä oli 28 % ja nyt 5 vuotta myöhemmin ainoastaan 1 %). Määräaikaisuuden perusteena oli kummallakin vastaajilla työn luonne (esim. projekti- tai kausiluontoisuus).

Sukupuolittain tarkasteltuna vakituudessa kokopäivätyössä oli 89 % miehistä ja naisista 68 %. Naisista perhevapaalla työsuhhteessa oli kuitenkin kyselyhetkellä neljännes, joten naisten tilanne ei näyttäydä työllistymisen suhteen ns. huonompana kuin miesten. Miehistä kukaan ei ollut perhevapaalla kyselyhetkellä.

Valmistumisvuosittain katseltuna tilanne oli hieman huonontunut vakituudessa kokopäivätyössä olevien osalta, tähän tosin saattaa vaikuttaa vuonna 2009 valmistuneiden kyselyyn lisätty tarkennus perhesuhteessa työsuhhteessa vs. perhevapaalla ilman työsuhdetta -kohta. Aiempien vuosien kyselyissä puhuttiin pelkästään perhevapaalla olemisesta.

Työmarkkinatilanne kyselyvuonna (5 vuotta uralla)

%	v. 2006	v. 2007	v. 2008	v. 2010	v. 2012	v. 2014
Vakituinen kokopäivätyö	69	80	84	76	83	77
Määräaikainen kokopäivätyö	4	4	3	5	3	1
Osa-aikatyö	1	0	1	2	0	1
Itsenäinen yrittäjä/ ammatinharjoittaja/ freelancer	3	6	4	5	3	1
Työllistetty/työharjoittelu	0	0	1	0	0	0
Työtön työnhakija	0	1	0	2	1	1
Työvoimakoulutus tai vastaava	0	0	0	0	0	0
Päätoiminen opiskelu (johtaa tutkintoon tai arvosa- naan)	2	0	0	0	0	1
Perhevapaa (äitiys-/ isyys-/ vanhempain-/ hoitovapaa)	18	8	8	11	9	15
Työskentely apurahalla	0	0	0	1	0	0
Muu tilanne	3	1	0	0	2	1
Yht.	100	100	100	100	100	100
N	157	137	129	133	132	79

3.2 Työnantajasektori kyselyhetkellä

Kauppateiteilijöistä 87 % työskenteli viisi vuotta valmistumisen jälkeen yksityisessä yrityksessä tai valtionyhtiössä. Tilanteessa ei ollut tapahtunut merkittäviä muutoksia työnantajasektorin suhteen verrattuna valmistumishetkeen ja tilanteeseen uralla viisi vuotta myöhemmin. Valmistumishetkeen verrattuna oltiin kuitenkin vielä hieman enemmän siirrytty isoihin yrityksiin.

Ensimmäinen vs. kyselyhetken päätyönantaja

	v. 2009		v. 2014	
	%	N	%	N
Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, yli 249 työntekijää	56	44	61	46
Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, alle 250 ja yli 49 työntekijää	14	11	17	13
Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, alle 50 työntekijää	14	11	9	7
Kunta, kuntayhtymä, kuntien liikelaitos (esim. sairaanhoitopiiri)	1	1	0	0
Ammattikorkeakoulu	0	0	0	0
Valtio, valtion liikelaitos	6	5	3	2
Yliopisto	3	2	4	3
Järjestö, seurakunta, säätiö tai vastaava, itsenäinen julkisoikeudellinen lai- tos tai yhteisö	3	2	4	3
Oma yritys, vastaanotto, toiminimi tms.	3	2	3	2
Muu työnantaja	1	1	0	0

Miesten ja naisten erot olivat pienehköjä. Yrity maailma työllisti miehistä 83 % ja naisista 84 %. Naiset työllistyivät kyselyhetkellä enemmän kuntiin ja valtiolle, kun miehet olivat työllistyneet enemmän järjestöpuolelle tai yrittäjiksi.

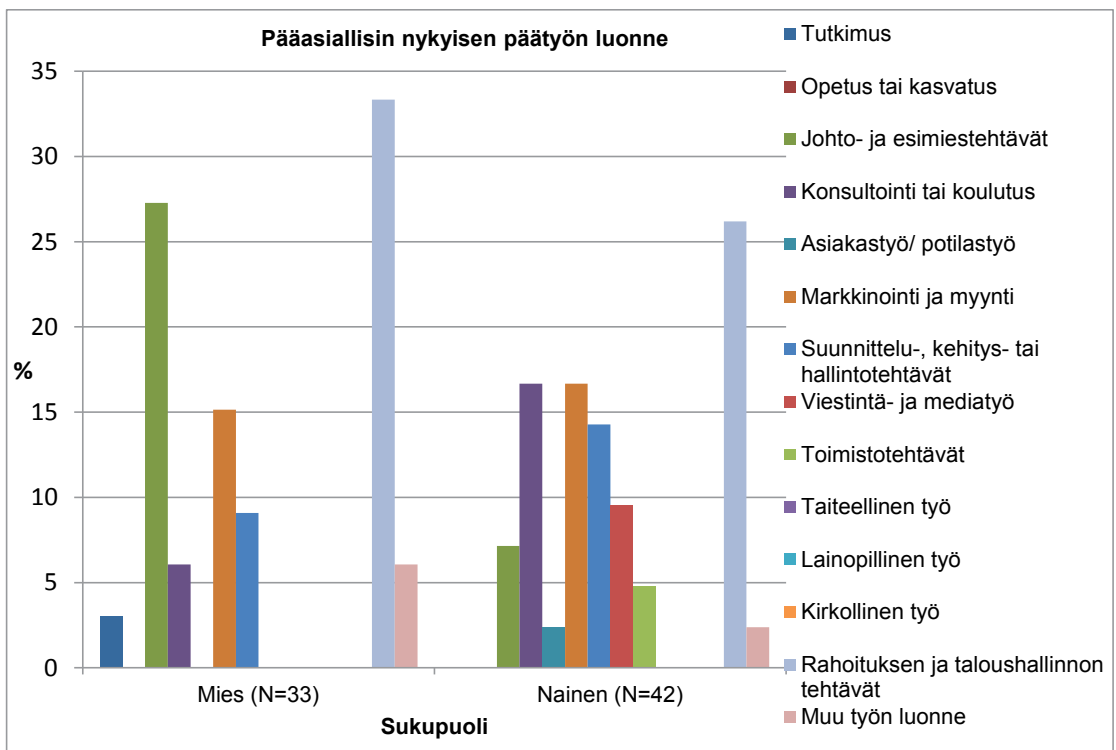
3.3 Työn luonne kyselyhetkellä

Suurin yksittäinen ryhmä (29 %) vastanneista kauppateiteilijöistä oli kyselyhetkellä sijoittunut rahoituksen ja taloushallinnon tehtäviin. Johto- ja esimiestehtävät (16 %) ja markkinoinnin ja myynnin tehtävät (16 %) työllistivät seuraavaksi eniten vastaajia. Myös hallinto-, suunnittelu-, tai kehitysteh-
tävät (12 %) ja konsultoinnin ja koulutuksen tehtävät (12 %) olivat yleisiä.

Nykyisen päätyön pääasiallisin tehtävien luonne

%	v. 2006	v. 2007	v. 2008	v. 2010	v. 2012	v. 2014
Rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät	0	25	27	24	25	29
Suunnittelu-, kehitys- tai hallintotehtävät	24	15	13	19	18	12
Johto- ja esimiestehtävät	16	14	18	16	13	16
Markkinointi ja myynti	12	10	18	10	16	16
Konsultointi tai koulutus	19	16	8	8	10	12
Muu työn luonne	5	5	2	4	6	4
Tutkimus	5	4	7	6	2	1
Viestintä- ja mediatyö	5	4	2	5	3	5
Toimistotehtävät	8	4	0	2	3	3
Lainopillinen työ	1	2	4	3	2	0
Opetus tai kasvat	3	1	2	2	2	0
Asiakastyö/ potilastyö	2	0	1	2	1	1
Taiteellinen työ	0	0	0	0	0	0
Kirkollinen työ	0	0	0	0	0	0
Yht.	100	100	100	100	100	100
N	130	134	128	131	131	75

Miehet työllistyivät pääasiallisesti eniten rahoituksen ja taloushallinnon tehtäviin (33 %) sekä johto- ja esimiestehtäviin (27 %). Naisista työllistyi eniten rahoituksen ja taloushallinnon tehtäviin (26 %) sekä konsultoinnin tai koulutuksen (17 %) ja markkinoinnin ja myynnin (17 %) tehtäviin. Naisista 7 % toimi pääasiallisesti johto- tai esimiestehtävissä kyselyhetkellä.

3.4 Työn ja koulutuksen vastaavuus

Korkeakoulututkinto oli edellytyksenä nykyiseen työhön reilusti yli puolella (61 %) vastaajista. Nais- ja miesvastaajien välillä oli pieni ero (64 % vs. 58 %).

Korkeakoulututkinto oli edellytyksenä nykyiseen työhön

%	v. 2006	v. 2007	v. 2008	v. 2010	v. 2012	v. 2014
Ei	18	12	28	20	31	27
Kyllä	76	78	63	69	62	61
Ei tiedä	7	10	9	11	8	12
Yht.	100	100	100	100	100	100
N	131	134	128	130	131	75

Yliopistossa opittuja asioita hyödynnettiin runsaasti nykyisessä työssä: vain 3 % ilmoitti, ettei voinut hyödyntää yliopistossa opittua työssä juuri lainkaan. Vastanneista 32 % hyödynsi yliopistossa opittua nykyisessä työssään jonkin verran ja 65 % hyödynsi jatkuvasti.

Yliopistossa opittuja asioita hyödynnettiin nyt vertailuvuosiin nähden eniten, asioiden hyödyntäminen jatkuvasti nykyisessä työssä oli lähtenyt kasvuun verrattuna aiempiin vertailuvuosiin.

Yliopistossa opittujen asioiden hyödyntäminen nykyisessä työssä

%	v. 2006	v. 2007	v. 2008	v. 2010	v. 2012	v. 2014
Ei voi hyödyntää juuri lainkaan	2	4	4	0	2	3
Hyödyntää jonkin verran/ osittain	40	37	36	41	45	32
Hyödyntää jatkuvasti	59	59	60	59	54	65
Yht.	100	100	100	100	100	100
N	131	132	128	128	130	75

Sukupuolittain katsottuna oli pieniä eroja, 64 % naisista ja 67 % miehistä hyödynsi jatkuvasti yliopistossa opittuja taitoja nykyisessä työssään. Miehistä kukaan ei ollut vastannut, ettei ole voinut hyödyntää opittuja asioita nykyisessä työssään, mutta 5 % naisista vastasi, ettei ollut voinut hyödyntää opittuja asioita nykyisessä työssään juuri lainkaan.

Kysyttäessä työn vaativuustasoa verrattuna yliopistokoulutukseen ilmeni, että työ vastasi hyvin koulutustasoa 76 % vastaajista. Verrattuna vuonna 2012 vastanneisiin oli havaittavissa pieniä muutoksia. Työn kokeminen koulutukseen nähden vaativammaksi oli lievässä nousussa, samoin kuin työn vaativuustason olemisen koulutustasoa alhaisempi.

Nykyinen työ vastaa vaativuustasoltaan yliopistollista koulutusta

%	v. 2006	v. 2007	v. 2008	v. 2010	v. 2012	v. 2014
Työn vaativuustaso on koulutustasoa selvästi alhaisempi	2	4	3	1	0	1
Työn vaativuustaso on koulutustasoa osittain alhaisempi	15	13	10	10	12	15
Työ vastaa hyvin koulutustasoa	81	78	79	83	81	76
Työ on koulutukseen nähden vaativampaa	2	4	8	6	7	8
Yht.	100	100	100	100	100	100
N	130	134	129	128	130	74

Vastanneista 15 % koki työn vaativuustason osittain alhaisemmaksi yliopistokoulutukseen nähden. Yksittäistä syytä he eivät osanneet tähän nimetä. Työ oli muuten mielenkiintoisempaa (21 %), ei ole saanut koulutustasoa vastaavaa työtä (21 %) sekä palkka ja/tai työehdot olivat paremmat (21 %) olivat yleisimmät syyt. Osa jatkoi myös työssä, jossa oli jo ennen valmistumista (14 %) ja loppuilla oli muu syy, muu koulutus oli ohjannut nykyisiin tehtäviin tai ei ollut halunnut toimia koulutusta vastaavissa tehtävissä.

3.5 Työpaikan sijainti kyselyhetkellä

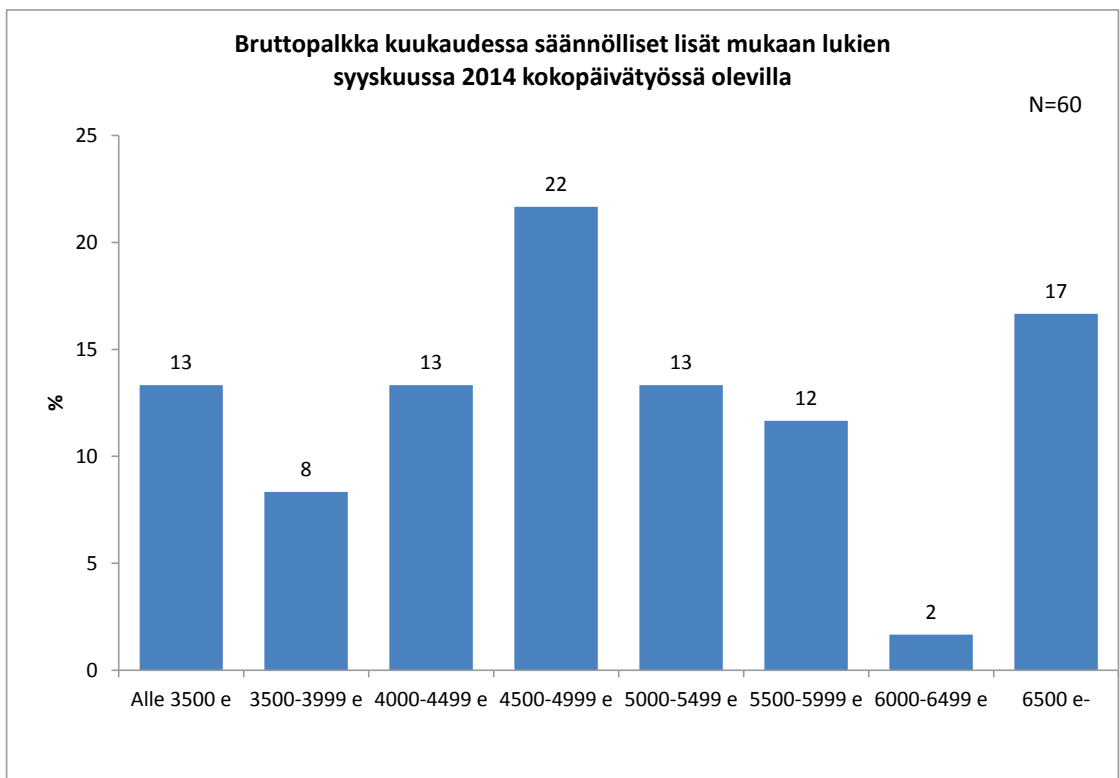
Viiden vuoden jälkeen työpaikka sijaitsi useimmilla edelleen pääkaupunkiseudulla (82 %). Ulkomaille ympäri maailmaa oli työllistynyt 14 % vastaajista, luku oli lisääntynyt selvästi valmistumishetken 8 %:sta. Muun Suomen osuus työpaikan sijaintipaikkakuntana oli 6 %.

3.6 Kauppatieteilijöiden palkkakehitys

3.6.1 Palkkatilanne kyselyhetkellä

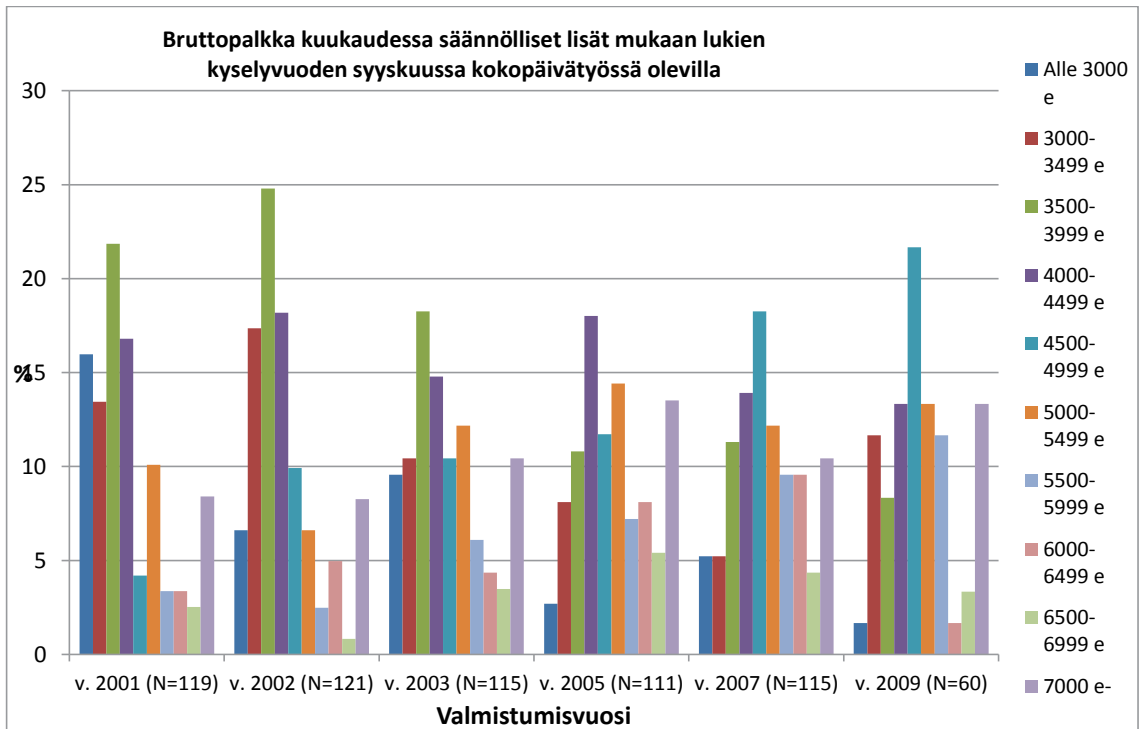
Vastaajilta kysyttiin syyskuun 2014 bruttopalkkaa sisältäen säännölliset lisät, luontaisetujen verotusarvot ja ylityökorvaukset. Kauppatieteilijöiden palkkojen keskiarvo kyselyhetkellä oli 5037 euroa kuukaudessa ja mediaanipalkka 4666 euroa kuukaudessa.

Syksyllä 2014 oheisen taulukon alimmassa tuloluokassa, alle 3500 € ansaitsevilla, oli hieman yli kymmenesosa vuonna 2009 valmistuneista vastaajista. 43 % vastanneista kauppatieteilijöistä ansaitsi vuoden 2014 syksyllä 5000 €/kk tai sen yli. Enemmistön, hieman yli viidesosan, kuukausipalkka sijoittui välille 4500 – 4999 €/kk, muuten palkkataso oli jakautunut suhteellisen tasaisesti. 17 % vastaajista tienasi kuukaudessa 6500 €/kk tai sen yli.

3.6.2 Palkkojen kehitys valmistumisvuosittain

Alla olevassa kaaviossa näkyvät kauppatieteilijöiden palkkojen kehitys vuonna 2001 (2006), 2002 (2007), 2003 (2008), 2005 (2010), 2007 (2012) ja 2009 (2014) valmistuneista. Näin tarkasteltuna huomataan, että kaikista isoimpaan palkkaluokkaan (yli 7000 €/kk ansaitsevat) kuuluvien määrä on lähtenyt taas nousuun, mutta sitä pienemmissä palkkaluokissa on enemmän vaihtelua.

Bruttopalkka kuukaudessa säännölliset lisät mukaan lukien kyselyvuoden syysyllä kokopäivätyössä olevilla

%	v. 2006	v. 2007	v. 2008	v. 2010	v. 2012	v. 2014
Alle 3000 e	16	7	10	3	5	2
3000-3499 e	13	17	10	8	5	12
3500-3999 e	22	25	18	11	11	8
4000-4499 e	17	18	15	18	14	13
4500-4999 e	4	10	10	12	18	22
5000-5499 e	10	7	12	14	12	13
5500-5999 e	3	2	6	7	10	12
6000-6499 e	3	5	4	8	10	2
6500-6999 e	3	1	3	5	4	3
7000 e-	8	8	10	14	10	13
Yht.	100	100	100	100	100	100
N	119	121	115	111	115	60
Keskiarvo	4 323 €	4 428 €	4 721 €	5 647 €	5 144 €	5 037 €

3.6.3 Palkat sukupuolittain

Miesvastaajien palkkojen keskiarvo oli 5673 €/kk mediaanin ollessa 5200 €/kk. Naisvastaajilla palkkojen keskiarvo oli 4310 €/kk mediaanin ollessa 4200 €/kk.

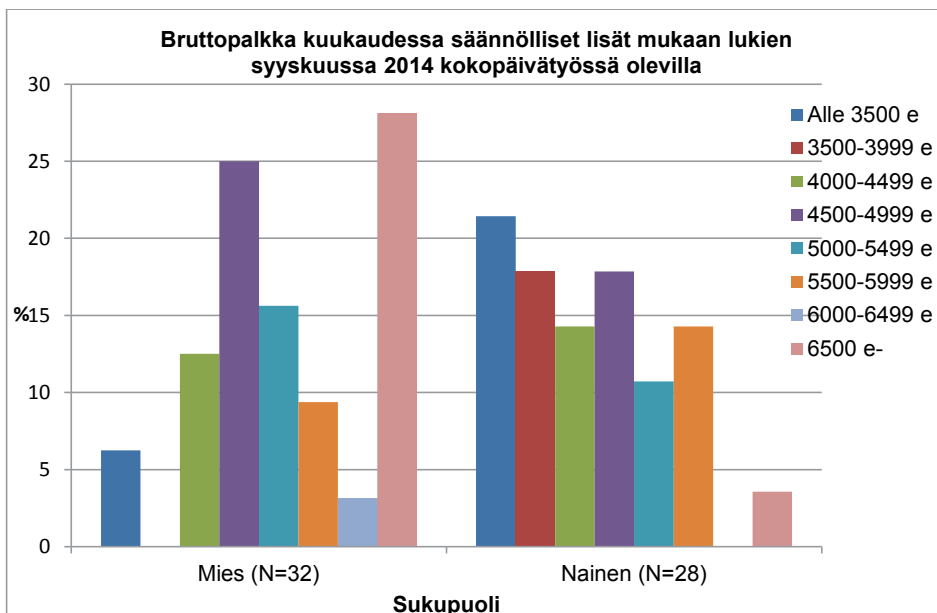
Miesten palkkakeskiarvo oli 322 € pienempi verrattuna vuonna 2012 kyselyyn vastanneiden tilanteeseen. Naisvastaajien palkat säilyivät melko samalla tasolla verrattuna vuonna 2012 vastanneisiin; vuonna 2014 vastanneiden palkkakeskiarvo oli ainoastaan 27 € pienempi kuin vuonna 2012 vastanneiden naisten.

Miesvastaajien palkat olivat edelleen jakautuneet selkeästi korkeampiin palkkaluokkiin kuin naisten. Miehistä yli neljäsosa (28 %) kuului korkeimpaan luokkaan yli 6500 € kuukaudessa ansaitseviin, kun taas naisista siihen kuului vain 4 %.

56 % miesvastaajista ja 29 % naisvastaajista ansaitsi vuoden 2014 syksyllä 5000 €/kk tai sen yli.

Bruttopalkka kuukaudessa säännölliset lisät mukaan lukien syyskuussa 2014 kokopäivätyössä olevilla

%	Mies	Nainen	Yhteensä
Alle 3500 e	6	21	13
3500-3999 e	0	18	8
4000-4499 e	13	14	13
4500-4999 e	25	18	22
5000-5499 e	16	11	13
5500-5999 e	9	14	12
6000-6499 e	3	0	2
6500 e-	28	4	17
Yhteensä	100	100	100
LKM	32	28	60
Keskiarvo	5 673 €	4 310 €	5 037 €

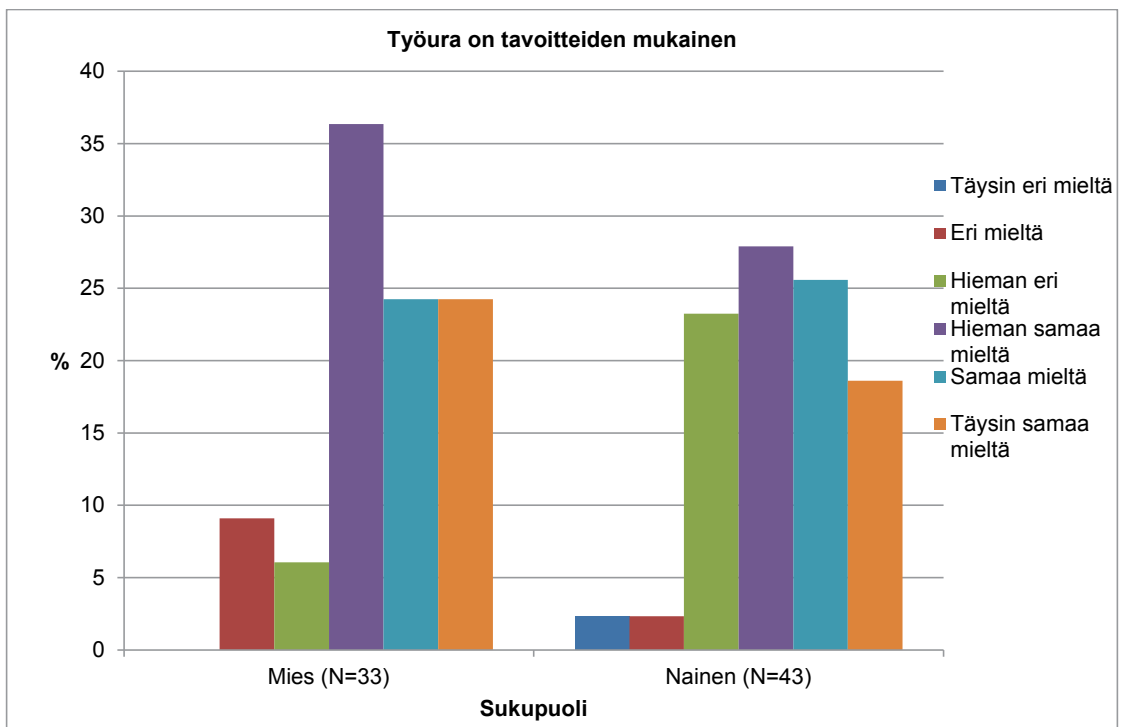

3.7 Tyytyväisyys nykyiseen työhön

Tyytyväisyyttä kyselyhetken työhön kartoitettiin viidellä työtä koskevalla väittämällä. Työtehtävien koettiin olevan monipuolisia (hieman samaa mieltä, samaa mieltä ja täysin samaa mieltä 97 %) ja työn koettiin mahdollistavan osaamisen kehittämisen (86 %).

Työ ei tarjoa riittävästi haasteita – väittämän kanssa eri mieltä oli 76 % vastaajista, joten työtehtävät koettiin haastaviksi. Ainoastaan 3 % oli täysin samaa mieltä, että työtehtävät eivät tarjoa riittävästi haasteita. Kuitenkin 42 % piti työtä henkisesti liian kuormittavana (3 % täysin samaa mieltä, 12 % samaa mieltä ja 28 % hieman samaa mieltä).

Vastaajista 78 % koki olevansa samaa mieltä siitä, että työura on tavoitteiden mukainen (21 % täysin samaa mieltä, 25 % samaa mieltä ja 32 % hieman samaa mieltä). Täysin eri mieltä oli ainoastaan yksi vastaaja. Sukupuolittain tarkasteltuna miehet olivat naisia enemmän tavoitteidensa mukaisella työuralla.

3.8 Kielten käyttö nykyisessä työssä

Vastaajilta kysyttiin mitä kieliä hän käyttää työssään. Päivittäin käytetyistä kielistä suomen kieltä käytti 89 %, englannin kieltä 63 % ja ruotsin kieltä 4 % vastaajista. Muuten kieliä käytettiin joko viikoittain, kuukausittain tai harvemmin. En käytä kieltä ollenkaan työssäni vastasi suomen kielestä 6 % vastaajista, englannin kielestä 1 % ja ruotsinkielestä 43 %.

10 % vastaajista käytti päivittäin työssään myös muita kieliä. Näitä muita kieliä olivat järjestyksessä saksa, espanja ja ranska. Myös japani, tanska, norja, swahili ja unkari saivat mainintoja. Vastaajat listasivat myös kieliä minkä osaamisesta olisi heille lisäksi hyötyä työssä. Näiksi koettiin järjestyksessä venäjä, saksa, ranska ja hollanti. Listalta löytyi myös kiina, portugali, norja, tanska, espanja ja puola.

4 Työuran ensimmäiset viisi vuotta

4.1 Kouluttautuminen KTM-tutkinnon jälkeen

Puolet vastaajista oli osallistunut työnantajan järjestämään tai kustantamaan koulutukseen, 14 % oli suorittanut muun koulutuksen tai tutkinnon ja 9 % vastaajista oli suorittanut ammatillisen erikoistumiskoulutuksen. Muina koulutuksina tai tutkintoina mainittiin tässä esimerkiksi tilintarkastukseen tai pedagoginen opettajanpätevyyteen liittyvä tutkinto, CEMS ja CFA.

Myös tutkinto-opiskelu kiinnostaa jonkun verran valmiita KTM:iä, sillä 5 % vastaajista oli suorittanut opintoja tähtäimenään toinen korkeakoulututkinto, ja 4 % ilmoitti suorittaneensa tieteellisiä tai taiteellisia jatko-opintoja. Tärkeimmiksi perusteiksi toisen korkeakoulututkinnon tai jatkotutkinnon suorittamiseksi mainittiin halu jatkaa tutkijan uralla, kansainväliset opinnot, hyvät työllistymisnäkymät, kiinnostus alaan sekä mielenkiintoiset kurssiaiheet. Vastaajista kolmasosa ei ollut osallistunut koulutukseen vuoden 2009 valmistumisen jälkeen.

Miesten ja naisten välillä oli eroja kouluttautumisen suhteen. Naiset olivat osallistuneet enemmän työnantajan järjestämään koulutukseen kun taas miehet olivat suorittaneet enemmän tieteellisiä jatko-opintoja. Miehistä melkein puolet ja naisista melkein neljäsosa ei ollut osallistunut mihinkään koulutukseen tutkinnon suorittamisen jälkeen

Osallistuminen koulutukseen vuoden 2009 tutkinnon suorittamisen jälkeen sukupuolittain

%	Mies	Nainen	Yhteensä
Osallistunut työnantajan järjestämään tai kustantamaan koulutukseen	40	58	50
Osallistunut työvoimakoulutukseen	0	4	3
Osallistunut/suorittanut ammatillisen erikoistumiskoulutuksen, pätevyitysmkoulutuksen tms.	11	7	9
Suorittanut opintoja tähtäimessä toinen korkeakoulututkinto	6	4	5
Suorittanut tieteellisiä/ taiteellisia jatko-opintoja	9	0	4
Suorittanut muun koulutuksen tai tutkinnon	14	13	14
Ei ole osallistunut koulutukseen	43	24	33
Yhteensä	123	111	116
LKM	35	45	80

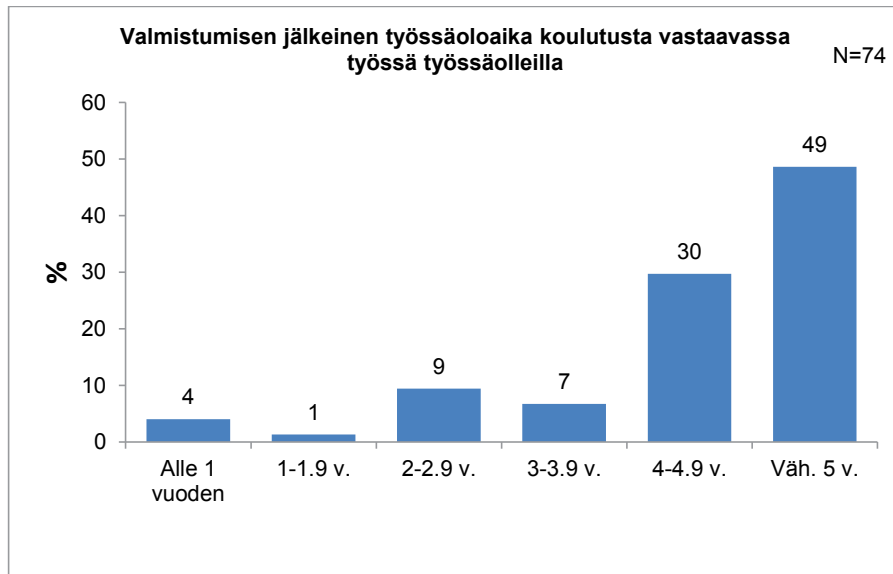
4.2 Koulutusta vastaava työssäoloaika

Työssä olleista vastaajista 79 % kertoi tehneensä koulutusta vastaavaa työtä 4-5 vuotta valmistumisesta viiden vuoden tarkasteluhetkeen asti (94 % miehistä ja 67 % naisista). Keskimäärin koulutusta vastaavassa työssä oltiin oltu 4 vuotta ja 4 kuukautta viiden vuoden aikajaksolla valmistumisen jälkeen. Tässä tapahtui selvä muutos alaspäin verrattuna vuonna 2007 valmistuneiden uraseurantaan.

Valmistumisen jälkeinen koulutusta vastaava työssäoloaika työssä olleilla valmistumisvuosittain

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007	v. 2009
Alle 1 vuoden	2	2	7	2	0	4
1-1.9 v.	0	1	2	2	1	1
2-2.9 v.	6	4	2	3	1	9
3-3.9 v.	11	8	4	8	7	7
4-4.9 v.	19	34	25	24	31	30
Väh. 5 v.	62	52	61	62	60	49
Yht.	100	100	100	100	100	100
N	149	132	122	130	129	74
Keskiarvo	4,6	4,7	4,6	4,8	4,8	4,4

Koulutusta vastaavassa työssä koko viiden vuoden tarkasteluajankohdan oli ollut noin puolet vastaajista (naisista 36 % ja miehistä 66 %).

Vastaajien valmistumisen jälkeinen kokonaistyössäoloaika työssä olleilla oli hieman korkeampi. Työssä olleista vastaajista 89 % kertoi tehneensä työtä 4-5 vuotta valmistumisesta viiden vuoden tarkasteluhetken asti (97 % miehistä ja 82 % naisista). Kaikista vastaajista vähintään 5 vuotta oli ollut työelämässä 56 % vastaajista ja 33 % oli ollut 4 - 4,9 vuotta työelämässä valmistumisen jälkeen. Työssä olleilla vastanneilla kaikilla oli yli 2 vuoden työssäoloaika valmistumisen jälkeen.

Naisista 44 % oli ollut valmistumisen jälkeen perhevapailla, miehistä perhevapailla oli ollut 14 %. Naisista 37 % oli ollut perhevapaalla valmistumisen jälkeen alle yhden vuoden ja 21 % 1-1,9 vuotta. Maksimipituus perhevapaalle naisilla oli 3-3,9 vuotta, jossa oli ollut 16 % perhevapaalla olleista naisista. Perhevapaalla olleista miehistä kaikki olivat olleet perhevapaalla alle vuoden.

Yrittäjänä tai freelancerina oli toiminut valmistumisen jälkeen 10 % vastanneista (naisista 9 % ja miehistä 11 %). Yrittäjänä oltiin oltu keskimäärin 2 vuotta.

4.3 Työttömyyskokemukset

Tutkinnon suorittamisen jälkeen 22 % vastanneista kauppatieteilijöistä raportoi olleensa työttömänä (lomautukset mukaan lukien). Työttömyysjaksoja oli ollut 9 %:lla miehistä ja 34 %:lla naisista.

Työttömänä oloinen valmistumisen jälkeen valmistumisvuosittain

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007	v. 2009
Ei ole ollut työttömänä	83	80	77	81	83	78
On ollut työttömänä	17	20	23	19	17	22
Yht.	100	100	100	100	100	100
N	156	137	128	131	133	72

Työttömyyttä kokeneilla vastaajilla kaikilla oli ollut korkeintaan kolme työttömyysjaksoa ja puolet työttömyyttä kokeneista oli ollut vain kerran työttömänä. 44 %:lla työttömyysaika oli alle puoli vuotta ja puolella puolesta vuodesta vuoteen. Vain yhdellä vastaajalla työttömyysjakso oli kestänyt yli vuoden.

Työttömyysjakso sijoittuu useimmiten valmistumisen yhteyteen. Työttömänä valmistumisen aikana olleet aloittivat työt keskimäärin 6 kk:n kuluttua valmistumisesta. Työttömänä valmistumisen jälkeen olleista suurin osa (72 %) sai kuitenkin ensimmäisen työn alle puolessa vuodessa, keskimäärin kahdessa kuukaudessa.

Työttömänä valmistumisen jälkeen olleista 17 % sai ensimmäisen työn vuoden sisällä ja 11 %:lla ensimmäisen työn saaminen kesti yli vuoden.

Työllistymisvaikeuksia arvioitiin eri väittämien kautta. Eniten merkintöjä työllistymistä vaikeuttaneena tekijänä sai alan heikko työmarkkinatilanne (melko paljon, paljon ja erittäin paljon yht. 64 %), työkokemuksen puute (54 %), puutteelliset suhdeverkot (46 %) sekä alueellinen työmarkkinatilanne (36 %).

Työllistymistä jonkin verran vaikeutti vastaajien mielestä lisäksi omien tavoitteiden epätietoisuus (31 %), oman osaamisen epävarmuus (31 %), valmistumisajankohta (31 %), puutteelliset työnhakutaidot (17 %), ei ole löytynyt itseä kiinnostavaa työtä (15 %), perheeseen tai muuhun elämäntilanteeseen liittyvä syy (14 %) ja tutkinto ja sen aineyhdistelmä (11 %). Muina syinä mainittiin mm. muutto ulkomaille, ikä, syntyperä tai inadequate skills in Finnish.

Tutkinnon huono tunnettuus ei vaikeuttanut kenenkään mielestä työn saantia. Lisäksi sukupuoli, puutteellinen työelämätietous tai katkot määräaikaisissa työsuhteissa eivät vastaajien mielestä vaikeuttaneet juurikaan työn löytymiseen.

4.4 Työnantajien ja työsuhteiden määrä

Ensimmäisten viiden vuoden aikana työssä olleilla kauppatieteilijöillä oli ollut keskimäärin 2 työnantajaa ja 2,6 työ- tai virkasuhdetta. Vastaajista 76 %:lla oli ollut alle 3 työnantajaa työuran viiden ensimmäisen vuoden aikana. 19 %:lla oli ollut 3-4 työnantajaa ja 5 prosentilla vähintään viisi työnantajaa.

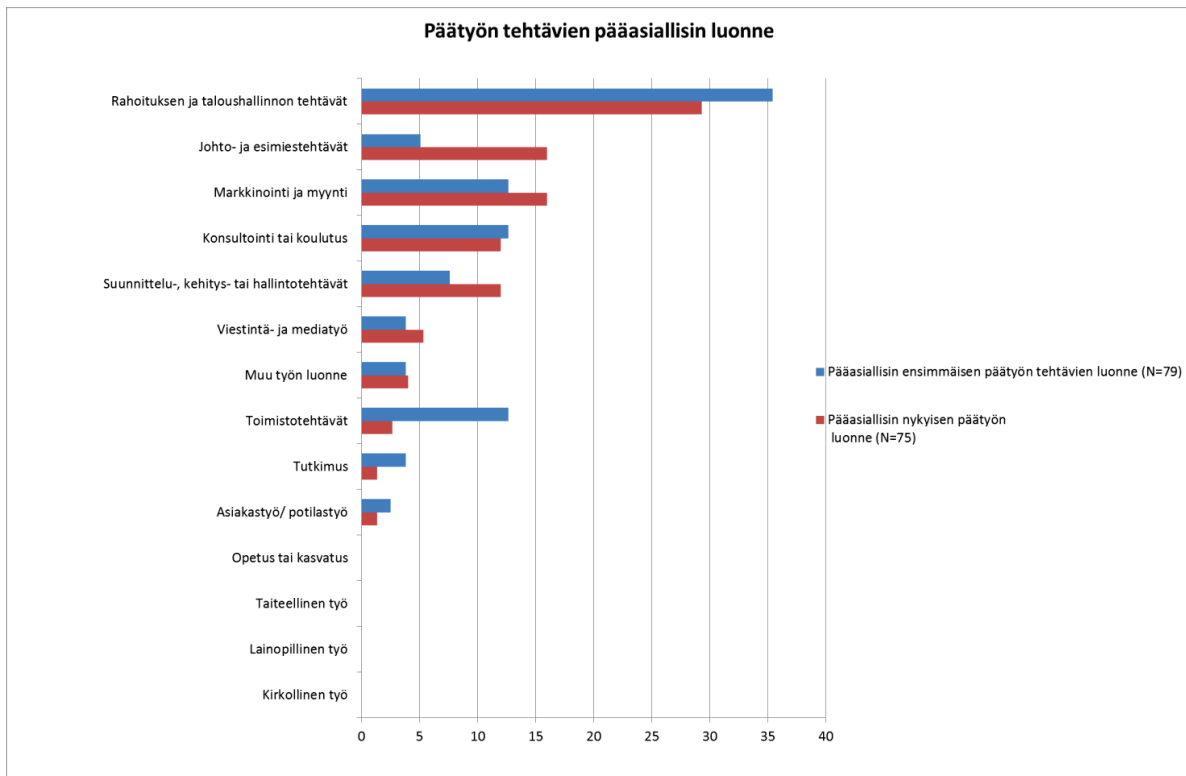
Työ- tai virkasuhteiden lukumäärässä oli sukupuolittain tarkasteltuna hieman eroja. Alle kolme työ- tai virkasuhdetta oli 56 %:lla miehistä ja 57 %:lla naisista. 3-4 työ- tai virkasuhdetta oli ollut 41 %:lla miehistä, ja naisista 27 %:lla. Naisista 16 %:lla oli vähintään viisi työ- tai virkasuhdetta kuin taas miehistä vain 3 %:lla.

Ero naisten ja miesten välillä työnantajien lukumäärässä oli pieni (naisilla keskimäärin 2,0 työnantajaa ja miehillä 1,9).

5 Tehtävät muuttuvat uran edetessä

Kun verrataan valmistumishetkeä tilanteeseen viiden vuoden kuluttua, suurimmat muutokset ovat johto- ja esimiestehtävissä olevien määrän kasvu viidestä prosentista 16 prosenttiin. Myös suunnittelu-, kehitys- tai hallintotehtävissä olevien määrä kasvoi 8 %:sta 12 %:iin ja markkinoinnin ja myynnin tehtävissä olevien määrä 13 %:sta 16 %:iin. Viestinnän ja mediatyön tehtävissä olevien määrä kasvoi prosentilla.

Toimistotyötä ei enää viiden vuoden kuluttua juurikaan tehdä, ja rahoituksen ja taloushallinnon tehtävien parissa työskentelevien määrä laski 35 %:sta 29 %:iin. Tutkimuksen tehtävissä ja myös asiakastehtävissä oli enää yksi prosentti vastaajista, konsultoinnin tai koulutuksen tehtäviin työllistymisen laski 13 %:sta 12 %:iin.

Vastaajat listasivat 53 erilaista tehtävänimikettä nykyisessä työssään. Näistä yleisimpiä olivat (enemmän kuin yhdellä vastaajalla) analyytikko, asiantuntija, business controller, client manager, HR manager, kehityspäällikkö, KHT-tilintarkastaja, manager, projektipäällikkö, senior business controller ja talusjohtaja.

Vuonna 2009 valmistuneiden tehtävänimikkeitä tarkastelemalla huomaa, että noin 90 % vastan-
neista oli viiden vuoden aikana edennyt urallaan asiantuntijatehtävissä tai edennyt asiantuntija-
tai päällikötason tehtäviin. Arvio on tehty eri tehtävänimikkeiden perusteella, joten saman työ-
nimikkeen sisällä tapahtuvaa etenemistä ei ole voitu huomioida.

Kaikki johtaja-nimikkeellä uransa aloittaneet toimivat edelleen viiden vuoden kuluttua johtajana.

6 Työn vaatimukset ja koulutuksen antamat valmiudet

6.1 Tyytyväisyys tutkintoon työuran kannalta

Helsingin kauppakorkeakoulusta valmistuneiden tyytyväisyys tutkintoonsa työuran kannalta kasvoi hieman verrattuna vuonna 2007 valmistuneiden vastauksiin. Kyselytuloksista jollain tapaa ”tyytyväisiä” (melko tyytyväinen, tyytyväinen tai erittäin tyytyväinen) oli 96 %, ja erittäin tyytyväisiä oli jopa 30 % vastanneista. 40 % oli tyytyväisiä ja 26 % melko tyytyväisiä.

Kukaan vuonna 2009 valmistuneista vastaajista ei ollut erittäin tyytymätön tutkintoonsa työuran kannalta ja ylipäätään tutkintoonsa jollain tavalla tyytymättömiä oli ainoastaan 4 % vastanneista. Vuoden 2007 valmistuneilla kyseinen luku oli 7 %.

Tyytyväisyys yliopistotutkintoon työuran kannalta valmistumisvuosittain

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007	v. 2009
Erittäin tyytymätön	1	1	0	1	2	0
Tyytymätön	1	1	3	3	1	3
Hieman tyytymätön	3	7	8	2	4	1
Melko tyytyväinen	19	18	14	21	15	26
Tyytyväinen	54	47	48	47	56	40
Erittäin tyytyväinen	22	26	27	26	23	30
Yht.	100	100	100	100	100	100
N	157	137	128	132	133	80

KTM-tutkintoa pidettiin valtaosan vastaajista mielestä hyvänä ja arvostettuna koulutuksena, joka mahdollisti laajalti erilaisissa tehtävissä toimimisen. Helsingin kauppakorkeakoulua myös pidettiin arvostettuna ja tunnettuna yliopistona, ja sieltä valmistuneelle tutkinnon koettiin avaavan monia ovia valmistumisen jälkeen. Kriittiset kommentit koskivat lähinnä käytännönläheisyyden puutetta opinnoista.

6.2 Tyytyväisyys opintojen sisältöön ja opetuksen laatuun

Kyselyssä kysyttiin ensimmäistä kertaa myös erillisillä kysymyksillä tyytyväisyyttä Helsingin kauppakorkeakoulussa suoritettujen opintojen sisältöön ja opetuksen laatuun. Tyytyväisiä opintojen sisältöön (melko tyytyväinen, tyytyväinen ja erittäin tyytyväinen) oli jopa 93 % vastaajista. 71 % vastaajista oli tyytyväisiä opetuksen laatuun.

Tyytyväisyys yliopistossa suoritettujen opintojen sisältöön

	Lkm	%
Erittäin tyytymätön	0	0
Tyytymätön	2	3
Hieman tyytymätön	4	5
Melko tyytyväinen	25	31
Tyytyväinen	42	53
Erittäin tyytyväinen	7	9
Yht.	80	100
Keskiarvo	4,6	

Tyytyväisyys yliopistossa suoritettujen opintojen opetuksen laatuun

	Lkm	%
Erittäin tyytymätön	0	0
Tyytymätön	1	1
Hieman tyytymätön	8	10
Melko tyytyväinen	27	34
Tyytyväinen	36	45
Erittäin tyytyväinen	8	10
Yht.	80	100
Keskiarvo	4,5	

Erityisen tyytyväisiä vastaajat olivat mm. tutkinnon monipuolisuuteen, laajoihin kurssivalikoimiin, case-tehtäviin, korkeahkoon vaatimustasoon opinnoissa, opetuksen tasoon, pienryhmätyöskentelyyn ja vieraileviin luennoitsijoihin yritysmaailmasta.

Tyytymättömiä oltiin mm. kursseihin, joissa ei ollut case-tehtäviä, massaluentoihin, opintojen ohjaukseen ja opetuksen laadun epätasaisuuteen.

6.3 Yliopistokoulutuksen merkitys

Kyselylomakkeessa kysyttiin erilaisten taitojen ja tietojen merkitystä nykyisessä työssä ja sitä, miten yliopisto-opiskelu kehitti kyseisiä taitoja ja tietoja (22 eri tietoa ja taitoa). Saatujen vastausten pohjalta voidaan arvioida koulutuksen työelämärelevanssia.

Kyselyssä kysyttiin lisäksi mitkä näistä tiedoista ja taidoista vastaajat kokivat tärkeimmiksi tulevaisuudessa (kolme tärkeintä), ja he saivat myös listata muita uran kannalta tärkeitä tietoja ja taitoja, joita yliopisto-opiskelun olisi heidän mielestään tullut kehittää.

6.3.1 Mitä taitoja yliopisto-opiskelu kehitti

Yliopisto-opiskelu kehitti hyvin englanninkielen viestintätaitoja, ryhmätyö- ym. sosiaalisia taitoja, yrittäjätoiminnan perusteiden tuntemusta, suomen kielen viestintätaitoja, oman alan teoreettista osaamista, tiedonhankintataitoja ja analyyttisen systemaattisen ajattelun taitoja. Myös ongelmanratkaisutaidot, esiintymistaidot, taloussuunnittelu ja budjetoititaidot ja tieto- ja viestintäteknikan taidot kehittyivät yliopisto-opiskelun aikana. Vastaukset olivat hyvin samankaltaisia kuin 2007 valmistuneiden vastaukset.

Mitä tietoja ja taitoja yliopisto kehitti (1-6 jossa 1= ei lainkaan tärkeä, 6= erittäin tärkeä)

	Merkitys
Englannin kielen viestintätaidot	4,9
Ryhmätyötaitojen ym. sosiaaliset taidot	4,8
Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	4,7
Suomen kielen viestintätaidot	4,7
Oman alan teoreettinen osaaminen	4,5
Tiedonhankintataidot	4,5
Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot	4,5
Ongelmanratkaisutaidot	4,4
Esiintymistaidot	4,3
Taloussuunnittelu ja budjetointi	4,2
Tieto- ja viestintätekniikan taidot	4,1
Organisointi- ja koordinoititaidot	3,7
Projektinhallintataidot	3,7
Ruotsin kielen viestintätaidot	3,7
Lainsäädännön tuntemus	3,6
Muiden kielten viestintätaidot	3,5
Neuvottelutaidot	3,3
Opetus-, koulutus- ja ohjaustaidot	3,1
Esimiestaidot	2,8

Vastaajien mielestä muita uran kannalta tärkeitä tietoja ja taitoja, joita yliopiston olisi tullut kehittää, olivat mm. IT-osaamiseen liittyvät taidot, myyntitaidot, organisointitaidot ja viestintätaidot.

6.3.2 Mitä taitoja tarvittiin nykyisessä työssä

Vuonna 2009 valmistuneet KTM:t tarvitsivat nykyisissä työtehtävissään eniten ongelmanratkaisutaitoja, organisointi- ja koordinoitaitoja sekä ryhmätyö- ja sosiaalisia taitoja. Seuraavaksi tärkeimmiksi valmiuksiksi nousivat analyyttisen ja systemaattisen ajattelun taidot, tieto- ja viestintätekniikan taidot, tiedonhankintataidot, englannin kielen viestintätaidot, neuvottelutaidot, esiintymistaidot ja suomen kielen viestintätaidot.

Vastaukset olivat hyvin samankaltaisia kuin 2007 valmistuneiden vastaukset taitojen merkityksestä työssään. Ongelmanratkaisutaidot olivat nyt nousseet tärkeimpien taitojen joukkoon ja tieto- ja viestintätekniikan taitojen merkitys nykytyössä oli hieman kasvussa verrattuna vuonna 2007 valmistuneiden vastauksiin.

Mitä tarvittiin nykyisessä työssä (1-6 jossa 1= ei lainkaan tärkeä, 6= erittäin tärkeä)

	Merkitys
Ongelmanratkaisutaidot	5,4
Organisointi- ja koordinoitaitaidot	5,4
Ryhmätyötaitot ym. sosiaaliset taidot	5,4
Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot	5,2
Tieto- ja viestintätekniikan taidot	5,1
Tiedonhankintataidot	5,1
Englannin kielen viestintätaidot	5,0
Neuvottelutaitojen merkitys työssä	5,0
Esiintymistaidon merkitys työssä	5,0
Suomen kielen viestintätaitojen merkitys työssä	5,0
Projektinhallintataitojen merkitys työssä	4,9
Yritystoiminnan perusteiden tuntemuksen merkitys työssä	4,5
Taloussuunnittelun ja budjetoinnin merkitys työssä	4,5
Oman alan teoreettisen osaamisen merkitys työssä	4,0
Esimiestaitojen merkitys työssä	4,0
Lainsäädännön tuntemuksen merkitys työssä	3,9
Opetus-, koulutus- ja ohjaustaitojen merkitys työssä	3,9
Ruotsin kielen viestintätaitojen merkitys työssä	2,5
Muiden kielten viestintätaitojen merkitys työssä	2,0

Vastaajat valitsivat myös edellä luetelluista tieto- ja taitoalueista tulevaisuutta ajatellen kolme tärkeintä, ja ne olivat Kauppakorkeakoulun alumnien mielestä analyyttisen, systemaattisen ajattelun taidot, ongelmanratkaisukyvyyn taidot ja ryhmätyötaitot ym. sosiaaliset taidot.

Kolme tärkeintä tieto- ja taitoaluetta tulevaisuudessa

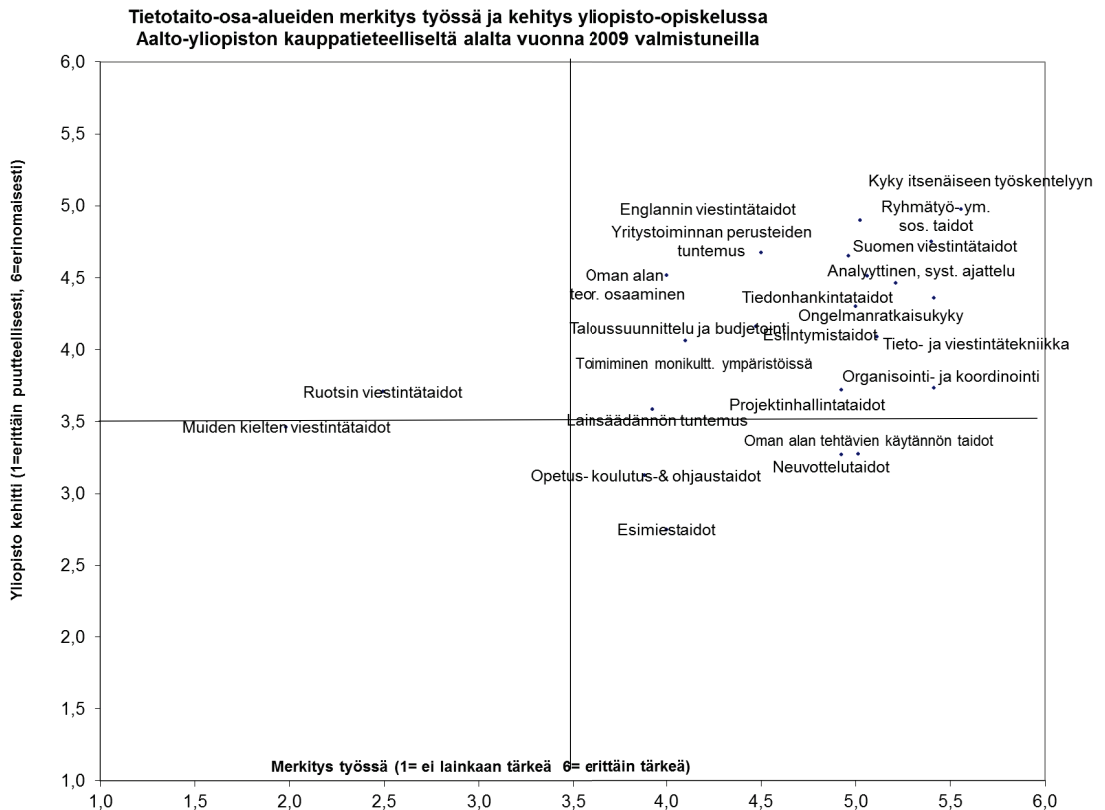
	<i>Lkm</i>	<i>%</i>
Analyttisen, systemaattisen ajattelun taidot	43	54
Ongelmanratkaisukyky	34	43
Ryhmätyötaitot ym. sosiaaliset taidot	19	24
Organisointi- ja koordinoititaidot	17	22
Neuvottelutaidot	15	19
Projektinhallintataidot	15	19
Tiedonhankintataidot	13	16
Esimiestaidot	13	16
Tieto- ja viestintätekniiikan taidot	11	14
Esiintymistaidot	11	14
Oman alan tehtävien käytännön taidot	11	14
Oman alan teoreettinen osaaminen	10	13
Taloussuunnittelu ja budjetointi	5	6
Englannin kielen viestintätaitot	5	6
Toimiminen monikulttuurisissa ympäristöissä	4	5
Kyky itsenäiseen työskentelyyn	4	5
Lainsäädännön tuntemus	3	4
Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	3	4
Suomen kielen viestintätaitot	1	1
Yht.	237	300
N:	79	

Kolmen tärkeimmän lisäksi vastaajat listasivat muina tärkeinä tulevaisuuden tieto- ja taitoalueina mm. esiintymistaidot, organisointi- ja koordinoititaidot, neuvottelutaidot ja taloussuunnittelu- ja budjetoititaidot.

Muut tärkeät tieto- ja taitoalueet tulevaisuudessa	<i>Lkm</i>	<i>%</i>
Esiintymistaidot	5	45
Organisointi- ja koordinoititaidot	4	36
Neuvottelutaidot	3	27
Taloussuunnittelu ja budjetointi	3	27
Analyttisen, systemaattisen ajattelun taidot	2	18
Ongelmanratkaisukyky	2	18
Ryhmätyötaitot ym. sosiaaliset taidot	2	18
Tieto- ja viestintätekniiikan taidot	2	18
Suomen kielen viestintätaitot	2	18
Oman alan teoreettinen osaaminen	1	9
Tiedonhankintataidot	1	9
Esimiestaidot	1	9
Projektinhallintataidot	1	9
Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	1	9
Englannin kielen viestintätaitot	1	9
Opetus-, koulutus- ja ohjaustaidot	1	9
Toimiminen monikulttuurisissa ympäristöissä	1	9
Kyky itsenäiseen työskentelyyn	1	9
Yht.	34	309

6.3.3 Tietotaito-osa-alueiden merkitys työssä ja kehitys yliopisto-opiskelussa

Alla olevassa kuviossa tietotaito-osa-alueiden merkitys työssä ja kehitys yliopisto-opiskelussa on esitetty merkityskuvion avulla. Mitä enemmän oikealla piste kuviossa on, sitä suurempi kyseisen tiedon ja taidon merkitys on nykyisessä työssä, ja vastaavasti mitä ylempänä piste on, sitä enemmän yliopisto-opiskelu kehitti kyseistä taitoa tai tietoa.

Merkityskuvio on jaettu nelikenttään, joka muodostetaan akselistolle väitteiden summamuuttujien keskiarvojen perusteella. Nelikentän osiot, joihin tiedot ja taidot sijoitetaan, muotoutuvat itse aiheis-
tosta. Nelikenttää tulkittaessa on otettava huomioon, että tässä tarkastellaan vain sitä, kehittääkö yli-
opisto-opiskelu jotain tietoa tai taitoa keskimääräistä paremmin tai heikommin ja mikä on sen merki-
tys työssä. Tässä ei siis saada absoluuttista selvyyttä siihen, kehittääkö yliopisto-opiskelu jotain tietoa
tai taitoa sopivasti, liikaa vai liian vähän suhteessa työelämätarpeeseen.

*Nelikentässä oikealla ylhäällä: merkitys työssä on keskimääräistä suurempi ja myös yliopisto-
opiskelu kehitti keskimääräistä enemmän, koulutus vastaa tarpeeseen.*

*Nelikentässä oikealla alhaalla: merkitys työssä keskimääräistä suurempi, mutta yliopisto-
opiskelu kehitti keskimääräistä vähemmän, koulutuksessa pitäisi panostaa näihin enemmän.*

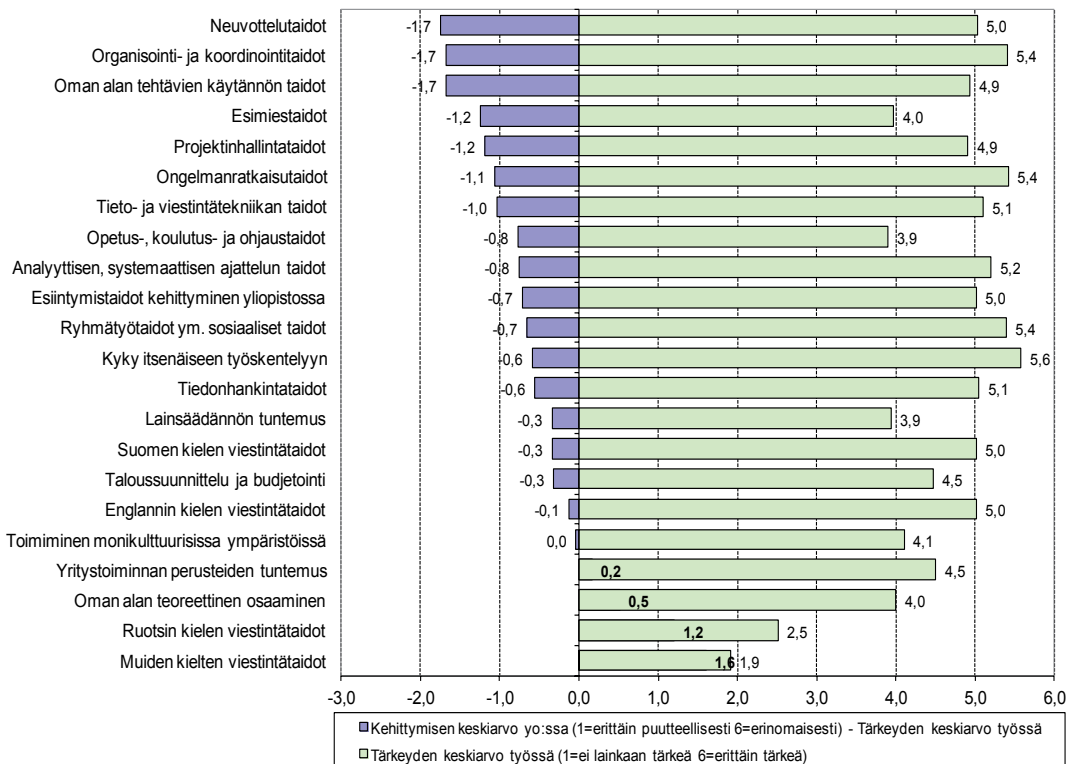
*Nelikentässä vasemmalla ylhäällä: merkitys työssä on keskimääräistä pienempi, mutta yli-
opisto-opiskelu kehitti keskimääräistä enemmän, koulutuksessa painotetaan ehkä liikaa.*

Nelikentässä vasemmalla alhaalla: merkitys työssä on keskimääräistä pienempi ja myös yliopisto-opiskelu kehitti keskimääräistä vähemmän, koulutuksessa pitäisi ehkä huomioida paremmin.

Helsingin kauppakorkeakoulusta valmistuneiden vastausten perusteella työssä tärkeitä tietoja ja taitoja, joita yliopisto-opiskelu kehittää, on lukuisia. Tämä näkyy hyvin taitojen ja tietojen keskittyessä nelikentässä ylhäälle oikealle. Vaikkei aineistosta absoluuttista selvyyttä saakaan siitä, kuinka hyvin yliopisto-opiskelu kehitti tiettyä tietoa tai taitoa työelämätarpeisiin, taidot, jotka esiintyvät nelikentässä alhaalla oikealla ovat taitoja, joita potentiaalisesti voisi kehittää enemmän.

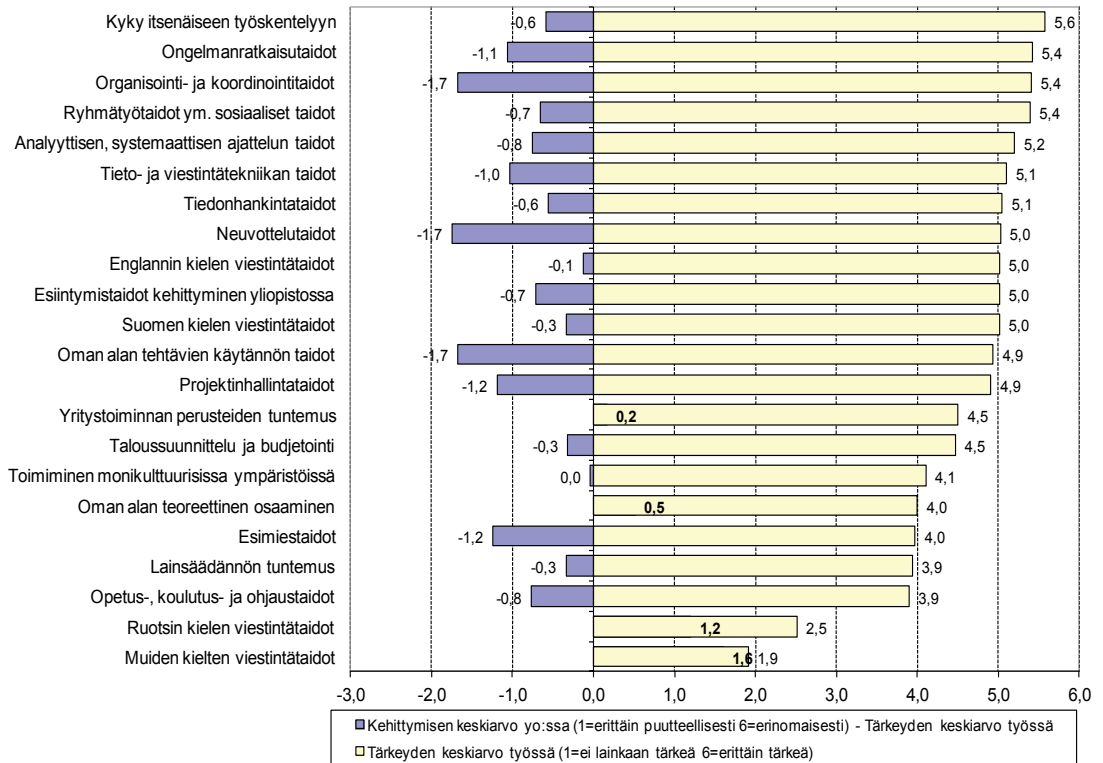
Alla olevassa taulukossa käy ilmi ne taidot, joiden keskiarvojen erotus oli suurin (neuvottelu-, organisointi- ja koordinoititaidot sekä oman alan tehtävien käytännön taidot). Neuvottelu- ja organisoititaidot toistuivat myös vuoden 2007 valmistuneiden aineistossa. Oman alan tehtävien käytännön taidot –kysymys lisättiin uutena kysymyksenä vuonna 2009 valmistuneiden uraseurantaan.

**Tietotaito-osa-alueiden tärkeys työssä ja kehittyminen yliopisto-opiskelussa
Aalto BIZ yliopistosta vuonna 2009 valmistuneilla**

Alla vielä merkitys-kehitys -keskiarvojen erotukset esitettynä siinä järjestyksessä, kuinka tärkeäksi ne koetaan nykyisessä työssä.

Tietotaito-osa-alueiden tärkeys työssä ja kehittyminen yliopisto-opiskelussa
Aalto BIZ yliopistosta vuonna 2009 valmistuneilla

ISBN 978-952-60-6276-1 (pdf)
ISSN-L 1799-4799
ISSN 1799-4799 (painettu)
ISSN 1799-4802 (pdf)

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu
Ura- ja rekrytointipalvelut
www.aalto.fi

**KAUPPA +
TALOUS**

**TAIDE +
MUOTOILU +
ARKKITEHTUURI**

**TIEDE +
TEKNOLOGIA**

CROSSOVER

**DOCTORAL
DISSERTATIONS**